

Model van een professioneel statuut

Door de *Stichting Beroepseer* is aangekaart dat professionals door de voortgaande schaalvergrotingen en bezuinigingen in de knel komen: ze krijgen niet de ruimte die ze nodig hebben om hun werk goed te doen.¹ Wat de onderwijssector betreft, laat de vereniging *Beter Onderwijs Nederland* (BON) dezelfde klacht horen.² Ook is vorig jaar door het IVA (Universiteit van Tilburg) een brede peiling gehouden waarin het '*Onderwijs aan het Woord*' kwam.³ De Algemene Onderwijsbond (AOB), een vakbond van onderwijsgeevenden, stelt voor dat er binnen elke onderwijsinstelling een *Professioneel Statuut* komt waarin de rechten en plichten van professionele onderwijsgeevenden worden vastgelegd.⁴

November 2006 heeft de AOB een *modeltekst* voor zo'n statuut gepubliceerd.⁵ Deze wordt nu voorgelegd aan het *Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt* (SBO), het overlegorgaan tussen werkgevers en werknemers in het Nederlandse onderwijs.⁶ Reeds in september had het SBO in het derde hoofdstuk van zijn *Agenda 2010* vastgelegd dat de sociale partners zullen bevorderen dat leraren/docenten op de werkvloer meer ruimte krijgen om aan hun eigen professionele verantwoordelijkheid invulling te geven binnen de beleidskaders die door het management gesteld worden. In het AOB-model worden niet alleen uitspraken over professionele autonomie gedaan, maar ook over de verantwoordelijkheden of verplichtingen van professionals. Dus over ethische principes die ze in acht moeten nemen.

In het AOB-Onderwijsblad van 26-8-2006 zet onderwijssocioloog *Marc Vermeulen* daarbij wel een kanttekening.⁷ Hij is van mening dat de professionele beroepsethiek niet beperkt mag blijven tot een *bill of rights annex gedragscode* die tot stand komt via onderhandelingen tussen werknemers en werkgever. Waar het volgens hem uiteindelijk om gaat is dat de professionals met elkaar, als beroepsgroep, tot overeenstemming komen over de ethische principes waardoor zij zich menen te moeten laten leiden. De spaagat tussen ethische principes en bindende gedragsregels is nader belicht in mijn boek *Onderwijsethiek* (hoofdstuk 21).⁸

Wes Holleman
ethische kroniek 5-1-2007
www.onderwijsethiek.nl

¹ <http://www.beroepseer.nl/>

² <http://www.beteronderwijsnederland.nl>

³ <http://www.iva.nl/srcPub.php?txtZoekPub=onderwijs+aan+het+woord&pubID=1457>

⁴ <http://www.professioneelstatuut.nl/>

⁵ <http://www.aob.nl/i.aspx?p=&m=&a=6218&z=0>

⁶ <http://www.sboinfo.nl/>

⁷ <http://www.aob.nl/hobarchief/resultaat.asp?ArtikelID=5642&Marker=>

⁸ <http://igitur-archive.library.uu.nl/ivlos/2006-1108-200133/Onderwijsethieknov2006.pdf>